

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

3.Bf.13/2022/19. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2022. május 19. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta és kihirdette a következő

í t é l e t e t:

Az emberölés bűntettének kísérlete miatt Terhelt1 ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2021. november 22. napján kelt 11.B.51/2021/17. számú ítéletét megváltoztatja.

A közügyektől eltiltás tartamát 10 (tíz) évre súlyosítja, a büntetést a vádlottal mint visszaesővel szemben tekinti kiszabottnak.

A beszámításra vonatkozó rendelkezést akként pontosítja, hogy egynapi előzetes fogvatartásban töltött időnek egynapi szabadságvesztés felel meg.

Az elsőfokú eljárás során felmerült és a vádlott által viselni rendelt bűnügyi költség összege helyesen 622.144 (hatszázhuszonkétezer-száznegyvennégy) forint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a mai napig letartóztatásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe beszámítja.

A másodfokú eljárásban felmerült 12.000 (tizenkétezer) forint bűnügyi költséget a vádlott köteles az államnak megfizetni.

Az ítélet ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] Az elsőfokú bíróság ítéletében Terhelt1 vádlott bűnösségét emberölés bűntettének kísérletében (Btk. 160. § (1) bekezdés, (2) bekezdés j) pont) mondta ki és ezért őt 12 év fegyház fokozatban végrehajtandó szabadságvesztésre és 7 év közügyektől eltiltásra ítélte. Akként rendelkezett, hogy a vádlott legkorábban a szabadságvesztés büntetés háromnegyed részének a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. Ezen túlmenően határozott az előzetes fogvatartás beszámításról, a bűnjelről, a felmerült bűnügyi költség összegéről és annak viseléséről.

[2] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyészség a vádlott terhére súlyosításért, hosszabb tartamú szabadságvesztés és közügyektől eltiltás mellékbüntetés kiszabása, a vádlott és védője a cselekmény minősítésének megváltoztatása és enyhítés érdekében jelentett be fellebbezést.

[3] A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség a BF.646/2021/11. számú átiratában a bejelentett fellebbezést fenntartotta.

[4] Kifejtette, hogy a védelmi fellebbezések tartalmára figyelemmel a felülbírálat a Be. 590. § (1) és (2) bekezdése alapján teljeskörű, hatályon kívül helyezésre okot adó eljárás szabálysértést a törvényszék nem vétett.

[5] A fellebbezés elbírálására a Be. 599. § (1) bekezdésének figyelembe vételével nyilvános ülés kitűzését indítványozta, melyen nem kívánt részt venni.

[6] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság az eljárása során a perrendi szabályokat megtartotta, ügyfelderítési kötelezettségének a történeti tényállást illetően eleget tett. Meghallgatta a legrelevánsabb tanúkat, az igazságügyi orvosszakértőt. A sértett bántalmazásáról készült kamerafelvételt tárgyalás anyagává tette.

[7] Nem fordított figyelmet ugyanakkor a vádlott személyi körülményeinek a tisztázására, e tényekre sem az előkészítő ülésen, sem a tárgyaláson őt nem nyilatkoztatta. Bár a gyanúsított meghallgatásáról készült jegyzőkönyveket tárgyalás anyagává tette, e körben az ítélet részben megalapozatlan. Az ítéletben a bíróság ezen részt „kipontozta”. Indítványozta a személyi körülmények vonatkozásában rögzíteni a gyanúsított vallomás alapján (nyomozati irat 482-483. oldal), hogy a vádlott iskolai végzettsége 8 általános, szakképzettsége nincs. Munkahellyel nem rendelkezik. Bevásárló kocsikat szokott visszatologatni a helyére, ezzel kb. napi 3.000 forintot tud keresni. Élettársi kapcsolatban él tanú3val. Kiskorú gyermeke, eltartottja nincs. Vagyontalan. Tartozás nem terheli.

[8] A vádnak megfelelő történeti tényállást megalapozottnak, s tömören indokoltnak látta. Az indokolásból ugyanakkor mellőzendőnek tartotta a 4. oldal [19]-[22] bekezdésben írtakat. Ezen túlmenően pedig utalt arra is, hogy pontatlanul tartalmazza az ítélet a vádbeli minősítést, mivel nem befejezett emberölés volt a vád tárgya, hanem annak kísérlete.

[9] Érvelése szerint a tényállásból okszerűen vont következtetést az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségére, cselekményét törvényesen minősítette, jogilag helyesen indokolta, ugyanakkor a visszaesői minőséget a rendelkező részben is indokolt feltüntetni.

[10] A büntetés kiszabása során irányadó körülmények hivatkozása szerint korrekcióra szorulnak. Az időmúlás tekintetében hangsúlyozta, hogy ebben szerepet játszott a vádlottnak az a magatartása is, hogy a lakcímváltozását nem jelentette be, elérhetetlenné vált, és elfogatóparancsot kellett ellene kiadni. A vádlott viszonylag rövid ideje áll kényszerintézkedés hatálya alatt, ezért az e körülményekre utalást szintén mellőzendőnek tartotta. A vádlott magát a bántalmazást elismerte, csupán a cselekmény minősítését vitatja, így a ténybeli beismerés az, ami javára írható. E körben értékelendőnek tartotta még az

esetlegesen szándékot és a cselekmény kísérleti szakban maradását – bár ez utóbbit kisebb súllyal, hiszen a súlyosan sérült tanult a vádlott magára hagyta, a szerencsén múlt, hogy súlyosabb eredmény nem következett be. Súlyosító körülményként kérte értékelni a vádlott büntetettiségét, visszaesői minőségét, az elkövetés eszközének különösen veszélyes voltát, a bántalmazás motívumát és az erőszakos, személy elleni bűncselekmények elszaporodottságát.

[11] Mindezek alapján indokoltnak tartotta a vádlottal szemben súlyosabb büntetés kiszabását, különös tekintettel a mellékbüntetésre, mely a szabadságvesztés mértékéhez képest aránytalanul került meghatározásra.

[12] Az ítélet járulékos rendelkezéseit törvényesnek látta.

[13] Indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Budapest Környéki Törvényszék 11. B. 51/2021/17. számú ítéletét a tényállás kiegészítését követően a büntetést kiszabó részében a Be. 606. § (1) bekezdés alapján változtassa meg, s alkalmazzon a vádlottal szemben súlyosabb büntetést, a visszaesői minőségét állapítsa meg, az indokolást pedig az átiratnak megfelelően korigálja, egyebekben hagyja helyben.

[14] A védő a fellebbezés írásbeli indokolásában a bejelentett jogorvoslati kérelmet fenntartotta, indítványozta, hogy a törvényszék a Be. 604. § (1) bekezdés b) pontja alapján az elsőfokú ítéletet változtassa meg és a vád tárgyát képező cselekményt legfeljebb testi sértés büntettként minősítse, ezzel együtt - vagy ennek hiányában is - a kiszabott büntetést enyhítse.

[15] A jogi minősítés megváltoztatása körében az alábbiakra hívta fel a figyelmet.

[16] Az alanyi (gondolati szintű/szubjektív) tényezők körében vizsgálandó mindenekelőtt, hogy a vádlott a cselekmény kapcsán milyen kijelentéseket tett, azok utalnak-e arra, hogy – akár esetlegesen – emberölési szándékkal cselekedett.

[17] A vádlott egyértelműen és következetesen tagadta, hogy szándéka a sértett életének kioltására irányult volna, avagy annak bekövetkezésével kapcsolatosan közömbös lett volna. A vádlott nem számolt és nem is számolhatott ilyen lehetőséggel.

[18] Védencének nem volt motívuma sem arra, hogy ilyen – akár esetlegesen – szándékkal cselekedjen. Ezzel kapcsolatban két előzményre utalt, egyrészt a sértett korábbi, a vádlottat bántalmazó magatartására, amivel kapcsolatban a vádlott részéről olyan kijelentések merültek fel, miszerint a sértettnek „igaza volt”, illetve annyi, hogy „ennek még lesznek következményei”. Ezen kijelentésekből azonban külön-külön és együtt sem vonható le emberölési szándék. Másrészt a vádlott élettársa sérelmére ugyancsak a sértett által elkövetett cselekmények (bántalmazás, okmányok, élelmiszer elvétele) merültek fel motivációs tényezőként; az utolsó tárgyaláson a vádlott által elmondottak alapján már inkább ezek voltak hangsúlyosak. Ezek sem tekinthetők azonban emberölési szándékot kiváltó motívumoknak, ezekkel a sérelmekkel az emberölési szándék kialakulása nem áll arányban.

[19] A vádlott igazságügyi pszichológus szakértő által feltárt személyiségvonásai sem engednek emberölési szándékra következtetni.

[20] A tárgyi/objektív tényezők körében jelen esetre vetítve az alábbi körülmények kapnak hangsúlyt.

[21] Az emberölésnek vannak tipikus eszközei (így pl. kés, fejsze, lőfegyver, mérge stb.). A vádlott által használt „husáng” nem tartozik ebbe a körbe, nem tipikusan olyan eszköz, amit az élet kioltására irányuló szándék esetén az elkövetők alkalmaznak. Önmagában azonban ilyen eszköz használata sem alapozza meg az ölési szándékra vonható következtetést, az eszközt minden esetben össze kell vetni az elkövetés egyéb

körülményeivel, mert ebből vonható le leginkább megalapozott következtetés az elkövető szándékára.

[22] A cselekményt rögzítő kamerafelvételek alapján a vádlott rövid időn belül négy ütést mért a sértettre, majd távozott a helyszínről. Az első ütéssel kapcsolatban bizonytalanság maradt fenn abban a tekintetben, hogy érte-e a sértett fejét. Ha igen, akkor az legfeljebb bőrrepedést vagy enyhe fejsérülést okozott. A második ütés egyértelműen a sértett törzsére irányult. A harmadik ütés okozta a legsúlyosabb sérüléseket, míg a negyedik ütés valahol a sértett felkarját érhetette.

[23] Az ütések ereje kb. azonos volt, melyekre jellemző, hogy az eljáró szakértő szerint a felsőtesten az ütések következtében nem rögzítettek semmilyen sérülést, ugyanígy nem rögzítettek belső szervek kapcsán sem sérülést, amit a második, törzsre mért ütés okozhatott volna, ha olyan erejű lett volna. Abból következően, hogy az ütések hasonló erejűek voltak és a felsőtesten, belső szervekben nem okoztak rögzíthető sérülést, a harmadik, fejre mért ütés sem volt olyan erejű és szándékú, amiből az emberi élet kioltására irányuló – akár eshetőleges – szándékra lehetne következtetést levonni.

[24] A cselekmény mindössze néhány másodpercig tartott. Az ütések irányultsága változó volt, nem kifejezetten a sértett fejére irányult, azokból csak egyetlen ütés érte a sértett fejét, amit éppen akkor emelt fel.

[25] A sérülés helyéből csak az erőbehatással összefüggésben lehet következtetni emberölési szándékra. A két tényező együttes mérlegelése alapján, fent kifejtettek tükrében azonban ezt nem lehet egyértelműen kijelenteni, különösen azt figyelembe véve, hogy az igazságügyi orvosszakértő megállapítása alapján ugyan hosszabban gyógyultak a sértett sérülései, de az eredmény mégiscsak súlyos testi sérülés lett. Hasonló támadásoknál bekövetkezhethet akár életveszélyes állapot is, de az sem törvényszerű (tehát inkább ez a ritkább eset), de jelen esetben ez sem következett be.

[26] A vádlott szándékára utalhat a cselekményéhez, annak eredményéhez való viszonyulása, a cselekmény elkövetését követően tanúsított magatartása. A kamerafelvételek jelen esetben azt tanúsítják, hogy a vádlott a másodpercek alatt lezajló cselekményeket követően egyből elhagyta a helyszínt. A vádlott ebben a pillanatban még nem érzékelhette magatartása eredményét, a sértett sérülésének súlyosságát. Nem gondolhatta, hogy mennyire súlyos sérülést okozott, mert nem cselekedett olyan szándékkal, amiből azzal kellett volna számolnia, hogy a sértett élete veszélybe került volna. Abból a körülményből, hogy a vádlott a sértettet segítségnyújtás nélkül hagyta, egymagában még nem lehet emberölési szándékra következtetni.

[27] Álláspontja szerint a fenti tényezők közül sem egyenként, sem összesítve nem lehet arra következtetni, hogy a vádlott emberölési szándékkal cselekedett volna.

[28] Kiemelte, hogy Terhelt1 kifejezte megbánását, az eljárás során együttműködött, vallomásokat tett. A sértett is megbocsátott neki.

[29] Mindezek alapján azt kérte, hogy a Fővárosi Ítéltábla a fentiek mérlegelésével változtassa meg a vád tárgyává tett cselekmény jogi minősítését, illetve enyhítsen a kiszabott büntetésen.

[30] A vádlott a fellebbezése írásbeli indokolásaként benyújtott beadványában indítványozta, hogy a terhére rótt bűncselekményt súlyos testi sértés büntetnének minősítse a másodfokú bíróság. A bántalmazás elkövetését nem vitatta, mert azt hivatkozása szerint is kamerafelvétel rögzítette, de hangsúlyozta, hogy emberölési szándék nem vezérelte, csak testi sérülés okozási szándék, valamint hirtelen harag és elégtétel vételének szándéka a sértett által az ő és az élettársa sérelmére elkövetett cselekmények miatt. Hadonászva, kapkodva, vaktában ütött. A cselekedetét megbánta, bocsánatot is kért a sértettől.

[31] Ezen túlmenően kérte élettársának a tanúkénti megidőzését a bűncselekmény oka, illetve előzményei miatt, melyeket próbált részletesebben is feltárni az általa a nyomozati szakban előadottakkal egyezően.

[32] Humánus ítélet kiszabására tett indítványt a bűnügyi költség egyidejű mellőzésével.

[33] A nyilvános ülésen az ügyészség képviselője a bejelentésének megfelelően nem vett részt, a vádlott védője a fellebbezés írásbeli indokolásában foglaltakat fenntartotta.

[34] A vádlott a személyi körülményei tekintetében úgy nyilatkozott, hogy 8 általános iskolai osztályt végzett, szakképzettsége nincs. A letartóztatása előtt rendszeres jövedelemmel nem rendelkezett, fémdobozokat gyűjtött, illetve bevásárlókocsikat tologatott vissza a helyükre, ezzel kb. napi 3.000 forintot keresett. Jelenleg az őt fogvatartó büntetés-végrehajtási intézet mosodájában dolgozik. Nőtlen, tanúval az élettársi kapcsolata megszűnt, kiskorú gyermeke, más eltartásra szoruló hozzátartozója nincs. Magas vérnyomás betegségben szenved, melyre gyógyszert szed. Vagyontalan, telefontársaság felé fennálló kb. 400.000 forintos tartozás terheli, melyet a büntetés-végrehajtási intézeti keresményéből havonta vonnak.

[35] Az utolsó szó jogán arra hivatkozott, hogy nem volt gondolatában, hogy megölje a sértettet, bántja, hogy bántalmazta.

[36] A bejelentett jogorvoslati kérelmek irányultsága alapján az ítéltábla a védelmi fellebbezések tartalmára figyelemmel a Be. 590. § (1) és (2) bekezdés alapján – az elsőfokú ítéletet az azt megelőző eljárással bírálta felül, mely kiterjedt az ítélet megalapozottságára, a bűnösség megállapítására, a bűncselekmény minősítésére, a büntetés kiszabására vonatkozó rendelkezésekre, az indokolás helyességére és az eljárási szabályok megtartásának ellenőrzésére. A Be. 590. § (7) bekezdés alapján az ítéltábla hivatalból felülbírálta a Be. 671. §-a szerinti egyszerűsített felülvizsgálatra tartozó rendelkezéseket is. Mivel a bejelentett fellebbezések alapján a felülbírálat teljeskörű volt, az ítéltábla a főügyészségi indítványnak megfelelően mellőzte az ítélet indokolásának a [19]-[22] bekezdésében foglalt megállapításait, melyek a jogorvoslati kérelmek irányát taglalták, ugyanis ennek feltüntetése a határozat indokolására vonatkozó, a Be. 561. § (3) bekezdésében és a Be. 564.§ (4) bekezdésében foglaltak szerint szükségtelen volt.

[37] A felülbírálat eredményeként a másodfokú bíróság azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság a részletes, minden körülményre kiterjedő bizonyítási eljárást a perrendi szabályok szerint, az eljárási szabályokat betartva, kellő alapossággal és körültekintéssel folytatta le. Az ítéltábla a felülbírálat során nem észlelt olyan - a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve Be. 608. § (1) bekezdése szerinti - eljárási szabálysértést, amely feltétlen hatályon kívül helyezési okot képez, ekként az ügy érdemi felülbírálatát kizárja.

[38] Az elsőfokú bíróság a Be. 164. § (1)-(3) bekezdésében írtakra is figyelemmel az ügyfelderítési kötelezettségének teljes mértékben eleget tett, a vád tárgyává tett bűncselekmény elbírálása szempontjából releváns bizonyítékokat feltárta, azokat egyenként és összességükben is értékelte, mérlegelése eredményéről számot adott.

[39] Ismertette a vádlott védekezését, indokát adta annak is, hogy a tényállást emellett miért a tanúk vallomására, az igazságügyi szakértői véleményekre, a tárgyaláson is megtekintett biztonsági kamerafelvételekre és az okirati bizonyítékokra alapította. A bizonyítékok vizsgálatát az eljárási szabályok megtartása szempontjából és tartalmi oldalról is elvégezte. Mérlegelése nem volt egyoldalú, abban szubjektivitás nem volt fellelhető, az értékelés, melyről számot adott, valamennyi az ügy megítélése szempontjából lényeges körülményre kiterjedt.

[40] A Be. 594. § (1) bekezdése alapján a másodfokú bírósági eljárásban bizonyítás felvételének a részbeni megalapozatlanság, az eljárási szabálysértés kiküszöbölése érdekében és akkor van helye, ha a fellebbezésben új tényt állítottak, vagy új bizonyítékra hivatkoztak.

[41] E szabályozás alapján a vádlott által a fellebbezés indoklásában előterjesztett bizonyítási indítványt a másodfokú bíróság is elutasította. A vádlott részéről a fellebbezésben ugyanis releváns új tényre vagy körülményre hivatkozás nem történt. Az elsőfokú bíróság a vádlott 2021. október 8. napján tartott előkészítő ülésen előterjesztett indítványára az élettársát, tanú3t tanúként a 2021. november 22. napjára kitűzött tárgyalásra megidézte, aki azonban szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, távolmaradását nem mentette ki. A vádlott ezt követően a továbbiakban nem kérte az élettársa megidőzését, attól elállt, arra hivatkozással, hogy a sértett bántalmazására a tanú nem tudna nyilatkozni, csupán az iratai eltűnésére (17. számú tárgyalási jegyzőkönyv 8. oldal).

[42] Az ügy előzményét illetően mind a nyomozó hatóság, mind az elsőfokú bíróság részletes bizonyítást folytatott le és a rendelkezésre álló bizonyítékok mérlegelésével helyes következtetést vont le arra vonatkozóan, melyet a tényállásban is rögzített, mely szerint az esetet megelőző este a vádlott és a sértett között szóváltás keletkezett, melynek során a sértett megpofozta a vádlottat, ezt sérelmezte a vádlott és ez szerepet játszott másnap reggel a sértett bántalmazásában. A vádlott élettársával kapcsolatos felvetések, akár az iratai eltűnése, akár az esetleges bántalmazása, mint előzményi körülmények nem kerültek rögzítésre, mert azok bizonyossággal nem voltak megállapíthatók. Megjegyzendő ugyanakkor az is, hogy e körülmények – még ha a sértett bántalmazásában a tényállásban rögzített személyes sérelmen túl valamilyen mértékben szerepet is játszottak volna – az ügy érdemi megítélésre kihatással nem bírnak, ekként a tényállás megalapozottságát nem érinthetik. Amennyiben pedig a tényállás megalapozott, a másodfokú eljárásban bizonyítás felvétele szükségtelen. Ekként a vádlotti bizonyítási indítvány sem foghatott helyt, ezért az elutasításra került.

[43] Rámutat a másodfokú bíróság, hogy a mérlegelő tevékenység mindig az elsőfokú bíróság feladata, a felülbíráló bíróság pedig ezt jogosult és köteles ellenőrizni, hogy az megfelelt-e a törvényi előírásoknak, a logika szabályainak és teljeskörű volt-e. A törvényen alapuló, irányadó gyakorlat értelmében megalapozott elsőfokú tényállás és az indokolási kötelezettség teljesítése esetén nincs lehetőség a bizonyítékok eltérő értékelésére.

[44] A másodfokú bíróság az ügyet a Be. 599. § (1) bekezdése alapján nyilvános ülésen bírálta el, amely az alábbi eredményre vezetett.

[45] A vádlott előéletére és személyi körülményeire vonatkozóan megállapított tényeket a másodfokú bíróság a következők szerint pontosítja a rendelkezésre álló iratok és a vádlott nyilvános ülésen tett nyilatkozata alapján:

[46] Az elsőfokú ítéletben megjelölt Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 1.B.32/2012/91. számú ítéletével a vádlott bűnösségét helyesen társtettesként elkövetett lopás vétsége és garázdaság vétsége miatt mondta ki. A halmazati büntetesként kiszabott 3 hó fogházbüntetésből a vádlottat 2016. november 6. napján bocsátották feltételes szabadságra, mely feltételes szabadság 2017. november 5. napján járt le, a büntetését 2016. december 6. napján töltötte ki. Ezen ítélet rendelte el a Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 5.B.XXIII.704/2008/42. számú ítéletével helyesen a bűnsegédként elkövetett lopás büntette miatt kiszabott és végrehajtásában 2 évi próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés büntetés végrehajtását is.

[47] A vádlott személyi körülményei körében feltűnteti, hogy 8 általános iskolai osztályt végzett, szakképzettsége nincs. A letartóztatása előtt rendszeres jövedelemmel nem rendelkezett, fémdobozokat gyűjtött, illetve bevásárlókocsikat tologatott vissza a helyükre, ezzel kb. napi 3.000 forintot keresett. Jelenleg az őt fogvatartó büntetés-végrehajtási intézet

mosodájában dolgozik. Nőtlen, tanú3val az élettársi kapcsolata megszűnt, kiskorú gyermeke, más eltartásra szoruló hozzátartozója nincs. Magas vérnyomás betegségben szenved, melyre gyógyszert szed. Telefonszolgálat felé fennálló kb. 400.000 forintos tartozás terheli, melyet a büntetés-végrehajtási intézeti keresményéből havonta vonnak.

[48] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az ítéltábla megalapozottnak találta, az kiegészítést nem igényelt, mentes volt a Be. 592. § (2) bekezdésben felsorolt hibáktól és hiányosságoktól, az a Be. 591. § (1) bekezdés alapján a másodfokú eljárásban is irányadó volt.

[49] A vádlott a másodfokú eljárásban az általa az elsőfokú eljárásban előadott védekezését hangsúlyozta, mely szerint ölési szándéka nem volt, csak testi sérülés okozására irányuló. A bántalmazás tényét és folyamatát a biztonsági kamera felvételének ismeretében már nem vitatta, csupán a cselekmény minősítését támadta. A védő sem hozott fel új körülményeket, érveket az elsőfokú bíróság előtt elhangzott perbeszédéhez képest.

[50] Az elsőfokú bíróság által elemzett bizonyítékok alapján megállapítható volt, hogy a vád tárgyává tett bántalmazást a vádlott követte el. A kamerafelvétel alapján jól látható volt a bántalmazás eszköze és módja, a sértett testhelyzete, a védekezésre képtelen állapota, illetve az is, hogy az ütések mely testrészeire irányultak és milyen erőbehatást képviseltek, ezt az igazságügyi orvosszakértői vélemény az ütések ereje tekintetében meg is erősítette. A bántalmazás módjával a keletkezett sérülések is összhangban voltak, azok jellegére és gyógytartamára a szakértői vélemény szintén választ adott. A további rendelkezésre álló és az elsőfokú bíróság által értékelt bizonyítékok is kiegészítették egymást. A tényállást támadás nem érte.

[51] A megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, a másodfokú bíróság a cselekmény minősítésével is egyetértett.

[52] Az elsőfokú bíróság az indokolás [1] bekezdésében nyilvánvaló elírás folytán azt rögzítette, hogy a vádlottat az ügyészség emberölés büntetével vádolta, ezt a másodfokú bíróság pontosítja, a vád tárgyát is emberölés büntetének kísérlete képezte.

[53] Az irányadó tényállás alapján az elsőfokú bíróság a vádlott bűnösségét a vád szerinti, a Btk. 160. § (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés j) pontja szerint minősülő emberölés büntetének kísérletében állapította meg. Ezzel szemben a védelmi fellebbezések, figyelemmel a keletkezett sérülések gyógytartamára, melyek 8 napon túl gyógyulóak voltak, de életveszélyt, maradandó fogyatékosságot vagy súlyos egészségromlást nem okoztak, súlyos testi sértés büntette megállapítását célozták.

[54] Az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a cselekmény minősítése vizsgálatánál figyelemmel volt az élet és testi épség büntetőjogi védelméről szóló 3/2013. Büntető jogegységi határozatban foglaltakra, és utalt arra, hogy az elhatárolás a vádlottnak a cselekmény véghezvitele időpontjában fennálló konkrét tudattartalma alapján lehetséges, mely vizsgálat során mind a tárgyi, mind az alanyi tényezőkre figyelemmel volt. E kiindulási ponttal a vádlott védője is egyetértett, hiszen mind perbeszédében, mind fellebbezésében szintén e szempontokra utalt, azonban azokat nem egyenként kiragadva, hanem egymással összefüggően kell értékelni és abból következtetést levonni, mint ahogyan azt a törvényszék is tette.

[55] A tényállásban rögzített vádlotti magatartásból, melyet a rendelkezésre álló kamerafelvétel alapján is aggálytalanul lehetett rögzíteni, az volt megállapítható, hogy a vádlott megfontoltan, határozott mozdulatokkal cselekedett, kapkodásról szó sem volt. A helyszínre érve leparkolta a kerékpárját, arról levette a magával hozott méretes husángot. Számára is jól látható volt, hogy a sértett védekezésre képtelen állapotban fekszik a földön, nem észleli az ő jelenlétét és ezt kihasználva, a cselekmény előtt jobbra, balra szénézve, a

botot két kézzel megragadta és többször közepes, illetve ezt meghaladó erejű ütésekkel a sértett fejére is két ütést mért. Az ütések célzottak voltak, a sértett mozdulatlanul feküdt, a harmadik ütés előtt emelte fel némileg a fejét, így a vádlottat semmi nem akadályozta abban, hogy oda sújtson, ahová akar. Az is nyilvánvaló a rendelkezésre álló adatok alapján, hogy a vádlott nem számolt azzal, hogy a bántalmazást a biztonsági kamera rögzíti, melynek hiányában a sértett sohasem tudta volna megnevezni a bántalmazóját, ezért bátran cselekedett. Majd az ütések követően elégedetten távozott a helyszínről, felült a kerékpárjára, magával vitte a bántalmazás eszközét is, nem állt szándékában, hogy segítséget nyújtson a sértett számára. Az erőbehatás nagyságát mutatja az is, hogy a sértettnek a harmadik, egyszeri ütés következtében a fején, arcán többrendbeli sérülése – jobb oldali arccsont többszörös darabos törése, orrcsont darabos törése, jobboldali járomív többszörös törése, jobb oldali koponyalapi törés és ezzel összefüggésben koponyaüri levegőgyülem – keletkezett, melyek bár súlyosak voltak, de közvetlen vagy közvetett életveszély ezek kapcsán nem alakult ki. A szakértői vélemény szerint azonban e súlyosabb következmények elmaradása csak a véletlen szerencsének tudható be. Helyesen utalt az elsőfokú bíróság arra is, hogy azzal, hogy az ütések a sértett arcát, fejét érték, olyan testtájékot veszélyeztettek, ahol köztudomásúan létfontosságú szervek helyezkednek el, ezért a vádlott tudatában a használt eszközre, az erőhatás mértékére és a sértett magatehetetlen, védekezésre képtelen állapotára is figyelemmel – fel kellett, hogy merüljön a sértett halála bekövetkezésének a lehetősége.

[56] Az igazságügyi pszichológus szakértői vélemény rögzítette, hogy a vádlottnál érzelmi terhelés, frusztráció hatására a szabályozófunkciók fellazulnak és viselkedési anomáliák jelenhetnek meg. Impulzív, sértődékeny, szenzitív működésre hajlamos személyiség, mely körülmények, figyelemmel arra, hogy a vádlott az előző esti sértettel történt konfliktus miatt haragudott a sértettre, a cselekmény elkövetésének motívumát is indokolja, e személyiségvonásokat és a cselekmény indítékát azonban a fentebb megjelölt körülményekkel együtt mindenképpen értékelni kell.

[57] Bár a szándékra elsődlegesen a tárgyi oldal körülményeiből vonható következtetés, helyesen utalt a védő arra is, hogy e körben jelentősége lehet az elkövető kijelentéseinek is. E tényezők azonban, amennyiben – mint a jelen esetben is – a tárgyi oldali körülmények alapján a szándékra aggálytalan következtetés vonható, azok cáfolatára nem alkalmasak. Szükséges utalni arra is, hogy a jelen esetben azt megállapítani nem lehetett, hogy a vádlott mit kommunikált a sértettel, a felvételen hang nem hallatszott, azon csak annyit lehet látni, hogy a bántalmazást követően még indulatosan odavetett valamit a vádlott a sértettnek, mielőtt távozott volna, ebből azonban konkrét megállapítást tenni nem lehetett.

[58] Mindezek alapján megállapítható volt, hogy a vádlott által véghezvitt bántalmazás szándékos volt, ezt maga sem vitatta. Az eredmény tekintetében pedig helyesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a szándéka nem pusztán testi sérülés okozására irányult, hanem tudata átfogta a sértett halála bekövetkezésének lehetőségét és ebbe belenyugodva cselekedett, eziránt közömbös volt. Az a körülmény, hogy a vádlott eleve a sértett halálát kívánta volna, hogy a halálos eredmény elérésére egyenes szándékkal törekedett volna, nem merült fel, mint ahogyan az sem volt igazolható, hogy a lehetséges halálos eredmény tekintetében csak gondatlanság terheli. Olyan körülmény ugyanis, amelyben a vádlott bízhatott volna, hogy a halálos eredmény nem fog bekövetkezni nem volt, hiszen a magatehetetlen sértett fejére irányuló, többszörös eszközös bántalmazásával maga hozta olyan helyzetbe a sértettet, amelyben a halál bekövetkezésének elmaradása már csak a pusztán véletlennek mulott, ez pedig – csakúgy mint a helyszínről történő eltávozása és a sértett sorsára hagyása – a lehetséges eredmény iránti közömbösségét, ekként az élet elleni cselekmény eshetőleges szándékkal történő elkövetését igazolja. Mindezek alapján a vádlott és védő enyhébb minősítésre irányuló fellebbezése nem foghatott helyt.

[59] A Btk. 80. § (1) bekezdése értelmében a büntetést céljának szem előtt tartásával a törvényben meghatározott keretek között úgy kell kiszabni, hogy igazodjék a bűncselekmény tárgyi súlyához, a bűnösség fokához, az elkövető társadalomra veszélyességéhez, továbbá az egyéb súlyosító és enyhítő körülményekhez.

[60] Az elsőfokú bíróság a büntetéskiszabási körülményeket csak részben tárta fel, azok a másodfokú bíróság által kiegészítésre szorultak, melynek során rögzíteni szükséges, hogy a vádlott ugyan feltáró jellegű, bűnösségre teljeskörűen kiterjedő beismerő vallomást nem tett, de az elkövetés ténybeli beismerése a javára értékelhető, ennek súlya ugyanakkor csekély. Ugyancsak enyhítő körülmény az eshetőlegesen szándékú elkövetés, a sértett megbocsátása és a vádlott betegsége.

[61] Nem tévedett az elsőfokú bíróság akkor, amikor az enyhítő körülmények közé sorolta a cselekmény elkövetés óta eltelt időt, bár az csak csekélyebb súllyal értékelhető a javára a bűncselekmény tárgyi súlyához képest. Az is kétségtelen, hogy ugyan a vádlott ellen elfogatóparancsot kellett kibocsátani a nyomozás során, és ez a vádlottnak nyilván felróható volt, de figyelemmel arra, hogy az néhány napon belül eredményre vezetett, ez az időmúlást nem befolyásolta oly mértékben, hogy azt ne lehetett volna a javára figyelembe venni. Nem vétett hibát az elsőfokú bíróság akkor sem, amikor az előzetes fogvatartásban töltött időt a vádlott javára értékelte, mert az 56.Bkv. III/10. pontja alapján az időmúlásnak nagyobb a nyomatéka, akkor, ha a terhelt előzetes fogvatartásban volt, ilyenkor a rövidebb tartam is enyhítőként vehető figyelembe.

[62] A visszaesői minőséget helyesen értékelte a törvényszék a vádlott terhére, ezt meghaladóan pedig a visszaesésen túli büntetettsége a további súlyosító körülmény.

[63] Az elkövetés eszköze, mely egy 70-80 centiméter hosszúságú, 5 centiméter átmérőjű fahusáng volt, pedig, ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség is utalt átiratában, már mérete alapján is különösen veszélyes eszköznek tekintendő, melyet ugyancsak a vádlott terhére kellett értékelni.

[64] Nem osztotta a másodfokú bíróság a főügyészi átiratban foglalt azon hivatkozást, hogy az erőszakos, személy elleni bűncselekmények elszaporodottsága jelen esetben a vádlott terhére megállapítható lett volna, mert az ügyészség ezen állítását statisztikai adatokkal nem támasztotta alá. Az említett 56.Bkv. III/11. pontja szerint ugyanis a bűncselekmények elszaporodottsága csak akkor súlyosító körülmény, ha a köztudomás szerint az ügyben elbírált vagy ahhoz hasonló bűncselekmények száma (az elkövetéskor) a korábbi időszakhoz képest lényeges emelkedést mutat, vagy ha számuk az adott területen lényegesen magasabb volt az átlagosnál, ilyet azonban a bíróság sem tudott kimutatni.

[65] A bántalmazás azon motívuma, hogy a vádlott haragudott a sértettre az előző este történetek miatt, mint súlyosító körülmény szintén nem volt a vádlott terhén megállapítható. A bántalmazás előtti eseményből mindössze annyi következtetést lehetett levonni, hogy maga a bántalmazás nem volt előzmény nélküli, az a vádlottat sarkallta a cselekmény elkövetésére, mert emiatt neheztelt a sértettre, azonban ezen túlmenően annak akár minősítő körülményként, akár a büntetés kiszabását befolyásoló tényezőként nem volt szerepe.

[66] A büntetéskiszabási körülmények ily módon történt értékelésére figyelemmel a másodfokú bíróság a vádlottal szemben alkalmazott szabadságvesztés büntetés nemét és mértékét megfelelőnek találta. A vádlott terhén megállapított élet elleni bűncselekmény ugyanis kiemelkedő tárgyi súlyú, és olyan tényezők, melyek ezt kompenzálnák a vádlott oldalán, nem sorakoztathatók fel, a védelmi fellebbezés is a cselekmény enyhébb minősítésére alapozta alapvetően az enyhítésre irányuló fellebbezést. A terhére értékelt körülmények és az előélete is indokolják vele szemben a középértékű –mely jelen esetben 15 év - egyébként meg nem haladó mértékű büntetés kiszabását, melynek további enyhítésére

nem volt alap, az eltúlzottnak semmiképpen sem tekinthető, ugyanakkor annak további súlyosítása a cselekmény kísérleti szakban rekedésére és a sértetti megbocsátásra figyelemmel sem volt indokolt. E büntetés arányban áll a bűncselekmény konkrét tárgyi súlyával, igazodik a bűnösség fokához és az elkövető társadalomra veszélyességéhez is, mely joghátrány alkalmas a Btk. 79. §-ában megfogalmazott általános és egyéni büntetési célok elérésére is.

[67] A közügyektől eltiltás mellékbüntetés alkalmazása szintén indokolt volt, ezt helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság, mert a vádlott méltatlan arra, hogy a közügyek gyakorlásában részt vegyen, azonban annak tartamát nem megfelelően igazította a vádlott szabadságvesztés büntetéséhez, azt indokolatlanul alacsony tartamban állapította meg, ezért a másodfokú bíróság helyt adva az ügyészi fellebbezésnek azt a főbüntetéshez arányítottan, a kiszabható törvényi maximumban, 10 évben határozta meg.

[68] Az elsőfokú bíróság az indokolás során helyesen ismerte fel, hogy a szándékos bűncselekményt elkövető vádlott a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pontja szerint visszaeső, mert korábban szándékos bűncselekmény miatt végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték (Budapesti XX., XXI. és XXIII. Kerületi Bíróság 1.B.32/2012/91. számú ítélete) és a büntetés kitöltésétől az újabb bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el. E tény azonban a törvényszék a rendelkező részben elmulasztotta feltüntetni, ezt az ítéltábla pótolta és a büntetést a vádlottal mint visszaesővel szemben tekintette kiszabottnak.

[69] Az elsőfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján helytállóan rendelte beszámítani a kiszabott szabadságvesztésbe a vádlott által őrizetben és letartóztatásban töltött időt, a beszámítás módjára vonatkozó rendelkezés azonban pontosításra szorult, mivel a vádlott nemcsak letartóztatásban volt, hanem őrizetben is, ezért helyesen egy napi előzetes fogvatartásban töltött időnek felel meg egy napi szabadságvesztés.

[70] Az elsőfokú bíróság bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezése az ügy iratai alapján hiányosságban szenvedett. A törvényszék által az ítéletben feltüntetett és a vádlott által viselni rendelt bűnügyi költség összege ugyanis nem tartalmazta a nyomozati szakban felmerült költségeket, ezért az korrigálásra szorult, melyet 622.144 forintban állapított meg a másodfokú bíróság, míg az annak viselésére a vádlottat kötelező döntés helytálló volt.

[71] Az ítéletnek az egyszerűsített felülvizsgálat tárgyát képező rendelkezései ezen túlmenően törvényesek.

[72] Fenti indokokra figyelemmel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét - a Be. 599. § (1) bekezdés szerint nyilvános ülésen eljárva - a Be. 606. § (1) bekezdése értelmében megváltoztatta, míg egyéb rendelkezéseit a Be. 605. § (1) bekezdés alapján helybenhagyta.

[73] A másodfokú bíróság a Btk. 92. § (1) és (2) bekezdése alapján beszámította a kiszabott szabadságvesztés büntetésbe a vádlott által az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a másodfokú ítélet meghozatala napjáig letartóztatásban töltött időt.

[74] Az ítéltábla a Be. 613. § (1) bekezdése alapján megállapította a másodfokú eljárás során a vádlott kirendelt védőjének díjaként felmerült bűnügyi költséget és annak viselésére a Be. 574. § (1) bekezdése és a Be. 613. § (1) bekezdése alapján a vádlottat kötelezte, mert büntetőjogi felelőssége megállapításra került és a védelmi fellebbezések nem vezettek eredményre.

[75] A másodfokú bíróság ítéletével szembeni fellebbezés lehetőségét a Be. 615. § (1) és (2) bekezdés zárja ki.

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

dr. Bíró Emese s.k.
előadó bíró

Radnainé dr. Solymosi Viktória s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 2021. november 22. napján kelt 11.B.51/2021/17. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 3.Bf.13/2022/19. számú ítéletével 2022. május 19. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2022. május 19. napján

dr. Szalai Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül: